

med nye samarbejdsformer, der kan bringe fart i udviklingen af et mere integreret forsknings-samarbejde i Europa. Denne omstillingsproces kræver politisk opbakning, hvis den skal gennemføres med succes.

Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde
Det europæiske forskningssamarbejde og EU's rammeprogrammer bygger på den grundlæggende forudsætning, at løsningen af alle forskningsopgaver udbydes i fri konkurrence. Hermed sikres, at midlerne går til de bedst kvalificerede forsknings- og udviklingsmiljøer.

Udviklingen i retning af større og mere langvarige samarbejdsrelationer stiller nye krav til deltagerne. Det er således nødvendigt, at forskningsinstitutioner og virksomheder opbygger en ekspertise, som gør det muligt for dem at deltage i relevante konsortier med henblik på udarbejdelse af ansøgninger og deltagelse i projekter under EU's rammeprogrammer.

Udviklingen har betydet, at det ikke længere er en beslutning for den enkelte forskningsleder alene, om hvorvidt man skal deltage i europæiske konsortier. Forudsætningen for at danske forskningsmiljøer kan indgå som centrale partnere i de større samarbejdsprojekter er, at ledelsen på videninstitutionerne og i virksomhederne inddrager samarbejdet i deres strategiske overvejelser om udvikling og kompetenceopbygning. Det er således op til lederne at medvirke til at sikre, at forskere og medarbejdere kan klare sig i konkurrencen om europæiske forskningsmidler.

Samtidig er det afgørende, at de rammer og vilkår der gælder for samarbejdet er fleksible og enkle, så det er attraktivt for danske forskningsinstitutioner og virksomheder at deltage.

For at sikre den danske deltagelse i de europæiske programmer finansierer Videnskabsministeriet en rådgivningstjeneste (EuroCenter), som er til rådighed for alle potentielle danske ansøgere til de europæiske programmer. I 2004 har Videnskabsministeriet etableret en særlig pulje med midler, som efter ansøgning gives til mindre virksomheder, der har planlagt at udarbejde en ansøgning til EU's rammeprogram.

Den danske deltagelse i de europæiske programmer har gennem en årrække ligget på omkring tre procent af de udbudte midler. Danmarks deltagelse i sjette rammeprogram ligger nogenlunde på niveau med de tidligere rammeprogrammer, når det gælder danske deltageres andel af det samlede antal deltagere. Det direkte

økonomiske udbytte til danske deltagere i rammeprogrammet skønnes årligt at ligge i størrelsesordenen af 750 mio. kr. De virksomheder og institutioner der deltager i samarbejdsprojekterne får imidlertid adgang til en videnbase, der repræsenterer en meget større værdi, end den der kan beregnes udelukkende ved at opgøre de danske bevillinger.

Overvejelser om det fremtidige forskningssamarbejde i EU

EU-kommissionen udsendte i juni 2004 en meddelelse om de fremtidige retningslinier for EU's politik til støtte af forskning. I sin meddelelse redegør Kommissionen for, hvordan den fremtidige politik skal medvirke til at styrke forskningsindsatsen på europæisk plan, og hvordan forskningspolitikken dermed kan bidrage til at revitalisere Lissabon-strategien.

Kommissionens meddelelse tager udgangspunkt i seks overordnede mål, som det foreslås, at det fremtidige samarbejde bygges op omkring:

1. Skabelse af europæiske »ekspertisepoler« gennem samarbejde mellem europæiske forskningsinstitutioner,
2. Iværksættelse af europæiske teknologiinitiativer/teknologiplatforme,
3. Fremme af europæisk grundforskning gennem konkurrence mellem europæiske forskere,
4. Tiltrækning af de bedste forskere til Europa,
5. Opbygning af en europæisk forskningsinfrastruktur,
6. Øget samordning mellem nationale forskningsprogrammer.

Ud over de seks overordnede mål omtaler Kommissionen også rumfart og sikkerhed, som to nye områder for EU's samarbejde om forskning og teknologisk udvikling.

Kommissionens meddelelse har i efteråret 2004 været drøftet i Konkurrenceevnerådet. Drøftelserne fører til, at Rådet vedtager konklusioner med anbefalinger til Kommissionen, om Rådets overordnede ønsker til hovedlinierne i den fremtidige forskningspolitik og det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling.

EU-kommissionen vil i foråret 2005 fremlægge et egentligt forslag til syvende rammeprogram. Det nye rammeprogram skal være forhandlet på plads senest 1. juli 2006, så det kan træde i kraft fra begyndelsen af 2007.